
GoLeWe-projectpartners:

Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen – EduBRON (Universiteit Antwerpen) – Groep T-Hogeschool Leuven – Hogeschool Zeeland – Faculteit People & Business Management, Hogeschool Zuyd – KaHo Sint-Lieven – Provinciale Hogeschool Limburg – NHTV Internationale Hogeschool Breda – Universitair Centrum voor Talenonderwijs (Universiteit Gent) – HGrat Turnhout – KA Hoboken – Pito Stabroek – Sint-Carolus Sint-Niklaas – Sint-Jozef Kontich

---

Projectconferentie op dinsdag 11 mei 2010

in de Hoge Hotelschool Maastricht, Hogeschool Zuyd

Programmaoverzicht

9.30 uur	Onthaal met koffie
10.00 uur	Verwelkoming door Jean Geelen, senior docent, Hoge Hotelschool Maastricht, Hogeschool Zuyd
10.05 uur	Opening door Trui ten Kampe, directeur faculteit People & Business Management, Hogeschool Zuyd
10.15 uur	Kick Off door Herman Van de Mosselaer, projectleider GoLeWe, Plantijn Hogeschool, en Wouter Bos, projectcoördinator GoLeWe voor Hogeschool Zuyd - Waarover gaat GoLeWe? 15 acties in 15 minuten door 15 projectmedewerkers - Interactief gedeelte
10.40 uur	<i>Verplaatsing naar lokalen</i>
10.45 uur	Parallele infosessies en workshops – reeks A
11.40 uur	<i>Verplaatsing naar lokalen</i>
11.45 uur	Parallele infosessies en workshops – reeks B
12.30 uur	Lunch - Onderwijsmarkt met info en posters van de projectpartners
13.30 uur	Parallele infosessies en workshops – reeks C
14.30 uur	Koffiepauze
15.00 uur	Parallele infosessies en workshops – reeks D
15.55 uur	<i>Verplaatsing naar aula</i>
16.00 uur	Plenair slot: tops en tips
16.20 uur	Hogeschool Zuyd als Euregionale kennispoort, door Jos Willems, lid van het College van Bestuur, Hogeschool Zuyd
16.25 uur	Het belang van GoLeWe binnen de interregionale samenwerking, door Inga Verhaert, gedeputeerde onderwijs voor de provincie Antwerpen, voorzitter Raad van Bestuur Plantijn Hogeschool
16.30 uur	Slotdrink

Het GoLeWe-project krijgt financiële steun van de

Europese Unie

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

Het project Goesting in Leren en Werken

We hebben een brede waaier van talenten nodig om onze maatschappij, economie en welvaart op peil te houden. Flexibele talenten ook. Mensen die voortdurend nieuwe kennis en nieuwe vaardigheden kunnen verwerven om de snelle veranderingen bij te benen.

Al zeker tot 2011 werken we met 14 projectpartners samen op 15 inhoudelijke acties binnen 3 thema's:

1. OVERGANG NAAR H.O.

- Leerstijl- en motivatietesten
- Zicht op leercompetenties
- Remediëren van leren
- Versterken van leren
- Combinatietrajecten
- Studiekeuzebegeleiding

2. LEREN IN H.O.

- Opleidingsspecifieke begincompetenties
- Leercompetenties bacheloropleidingen
- Aangepaste leertrajecten
- Portfolio/competentiemanagement
- Studententutoraat/sociale integratie

3. SAMEN MET WERKVELD

- Projectenbureau
- Werkveldprojecten/ Werkplekleren
- Combinatie werken leren faciliteren
- Co-creatie onderwijs

Met deze tweede projectconferentie komen we naar buiten met de reeds behaalde resultaten van het project. Tegelijk geven we op de conferentie ook het woord aan deskundigen van buiten de partnerinstellingen.

We willen graag tonen hoe de grensoverschrijdende samenwerking tussen de Nederlandse en Vlaamse projectpartners vorm krijgt: in de sessies die gemarkeerd zijn met het Interreg-logo belichten zowel een Nederlandse en een Vlaamse partnerinstelling eenzelfde onderwerp, elk vanuit zijn of haar context.

7 hogescholen – 2 universitaire centra – 5 secundaire scholen

Infosessies en workshops:

10.45 – 11.40 uur: Infosessies en workshops - A-Reeks

A1 De Lemo-test in ontwikkeling

Door Peter David, Plantijn Hogeschool, en Heleen Verbeke, EduBRON - Universiteit Antwerpen

De leerstijl- en motivatietest is gericht is op leercompetenties die er toe doen om beter te slagen in het hoger onderwijs. De test is ondertussen in gebruik bij verschillende projectpartners en bij verschillende andere onderwijsinstellingen.

In deze infosessie geven we zicht op:

- de inhoud en betekenis van de test;
- toelichting bij de afgeleide onderzoeksresultaten sinds het invoeren van de test en bij het begeleiden van leren;
- de uitwerking van de individuele feedbackrapporten, met aandacht voor de vernieuwde feedbackrapporten met een waarderende insteek (geïnspireerd op appreciative inquiry);
- Lemoweb, een nieuw geautomatiseerd systeem voor de organisatie van de bevragingen en de feedback.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.1 - De Lemo-testen

A2 Verschillen en overeenkomsten in de begeleiding van studenten. Een Vlaams model en een Nederlands model naast elkaar

Door Liesbeth Michiels, Provinciale Hogeschool Limburg, en Janet Schimmel, Hogeschool Zuyd

In deze sessie wordt er ingegaan op hoe de studiebegeleiding voor studenten wordt voorzien in de Hogeschool Zuyd, faculteit PBM en de Provinciale Hogeschool Limburg. Daarbij komt de vormgeving aan bod van studietoetsing/studiebegeleiding in elke hogeschool. De vraag waarom de instellingen hiervoor kozen, wordt hierbij beantwoord. Dit impliceert dat ook voor- en nadelen van beide invullingen worden aangegeven en besproken. Er is ruimte voorzien voor discussie en om in te gaan op reacties/vragen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.3 - Remediëren van leren

A3 Coachen van persoonsgebonden competenties

Door Mariët Direcks, Jeroen Frerichs en Dick Jurriens, Hoge Hotelschool Maastricht (HHM)

We willen de doorlopende lijn laten zien van ons coachtraject persoonsgebonden competenties, vanaf het moment dat een student start met onze opleiding tot en met zijn laatste assessment voor de Funda.

- Visie coaching binnen HHM: selectie, inrichting coachingstraject.
- Toepassing coaching: tijdens semester 1 (PGO, Event), tijdens stage, tijdens het werken aan projecten met externe opdrachtgevers.
- Ervaringen met coaching

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-acties 1.4 - Versterken van leren en 2.2 - Leercompetenties bacheloropleidingen

A4 Taalleren anders bekeken: Didactische tips voor taaldocenten

Door Astrid Vandendaele en Eva Van de Wiele, Universitair Centrum voor Talenonderwijs – UGent

Hoe kan je als taaldocent, uitgaande van de zes leercompetenties (Zelfkennis, Zelfsturing, Samenwerken, Relateren/Structureren, Concretiseren en Kritisch verwerken) die de bouwstenen van het GoLeWe-project vormen, studenten zo effectief mogelijk een vreemde taal aanleren? Met deze vraag zijn we aan het Universitair Centrum voor Talenonderwijs aan de slag gegaan. Na een uitgebreide literatuurstudie van het onderzoek naar leerstijlen, en het grondig bekijken van meer algemene doceer- en studeertips in de dagelijkse onderwijspraktijk, beseften we dat er nood was aan een concrete vertaling van dergelijke 'handleidingen' voor het taalonderwijs.

In deze workshop schetsen we eerst een theoretisch kader van de verschillende leerstijlen. Daarna confronteren we taaldocenten, aan de hand van een aantal oefeningen, met hun eigen leer- en doceerstijl(en). Verder gaan we in op hoe je, op basis van die kennis, zowel het verwerven van de vreemde taal als het leerproces in het algemeen aangenamer en vlotter kan laten verlopen in de taalles. Ten slotte stellen we de deelnemers onze "Handwijzer voor Taaldocenten" voor, een praktische tool voor elke taaldocent.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.4 - Versterken van leren

A5 Overgang naar het hoger onderwijs: talig competent?

Door Lieve De Wachter, K.U. Leuven

Vaak blijkt dat eerstejaarsstudenten moeite hebben met de eisen die in het hoger onderwijs worden gesteld op het vlak van taalvaardigheid (zowel voor lezen, luisteren, spreken als schrijven). Dat uit zich bijvoorbeeld bij het begrijpen en studeren van teksten in syllabi, bij het begrijpen en beantwoorden van examenvragen, bij het schrijven van papers, enzovoort. De projecten 'Academisch Nederlands' en 'Taalvaardig aan de Start' (TaalVaSt) willen het academische taalvaardigheidsniveau van eerstejaarsstudenten verbeteren door middel van een pretest en aangeboden begeleidingsoefeningen. Omdat de beoogde doelgroep soms 'ontwikingsgedrag' vertoont ten aanzien van bestaande initiatieven die remediërend bedoeld zijn, opteert TaalVaSt naar analogie met een aantal initiatieven aan Nederlandse universiteiten, voor een grootschalige pretest en begeleidingsoefeningen op basis van de resultaten van die test. Om ervoor te zorgen dat de test is afgestemd op het doelpubliek, wordt samengewerkt met vertegenwoordigers van de monitordiensten van de drie grote groepen: Humane wetenschappen (monitoraten FEB), Sociale wetenschappen en Wetenschap & Technologie en Biomedische wetenschappen. Op termijn is het de bedoeling dat de test en de begeleiding geïntegreerd worden in de opleidingen zodat een inclusieve aanpak mogelijk is.

We stellen de test en de begeleidingsoefeningen voor en overlopen de eerste resultaten van de pilootafnames. Deelnemers krijgen inzage in de keuze van de testitems en in de feedback van de verschillende doelgroepen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.4 – Versterken van leren

A6 Bevorderen goede aansluiting tussen voorscholen en hbo

Door Jan de Vries en Henk Rombouts, NHTV internationaal hoger onderwijs

Bij NHTV en Hogeschool Zuyd zijn diverse modellen ontwikkeld om de aansluiting naar het hbo te verbeteren. Soms wordt gedurende meerdere weken een middag les gegeven in het laatste leerjaar op locatie van de voorschool, soms komen studenten van de voorscholen lessen volgen bij het hbo. Centraal staan dan veelal de 'struikelvakken' zoals het vak wiskunde. Graag wisselen wij van gedachte met onze Belgische collegae over de manier waarop we dit in Nederland aanpakken.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.5 – Combinatietrajecten

A7 Studiekeuzebegeleiding aan de hogeschool*Door Brenda Goossens, KaHo Sint-Lieven, Niels Schieman, Hogeschool Zeeland, en Michelle Stappers, NHTV internationaal hogeschool Breda*

In dit GoLeWe-luik werken de partners aan een aantal initiatieven m.b.t. de begeleiding van de studiekeuze binnen het hoger onderwijs. Na een kort overzicht focussen de sprekers op drie ervan:

- een scenario voor gesprekken met potentiële studenten: hierbij wordt uitgegaan van het dynamische keuzebegeleidingsmodel van Van Esbroeck & Zaman, een model dat keuzeacties ziet als niet-hiërarchisch en niet-tijdsgebonden;
- een gids voor heroriëntering van eerstejaarsstudenten met onvoldoende studievoortgang. Er wordt vertrokken van een digitale vragenlijst die peilt naar de oorzaken van de gebrekkige studievoortgang.
- een scenario voor het opzetten van een oriënteringsloket voor studenten en werknemers.

De Nederlandse en Vlaamse uitgangsposities worden daarbij met elkaar vergeleken.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.6 - Studiekeuzebegeleiding

A8 Werkplekieren: theoretisch kader en good practices*Door Vincent Donche en Heleen Verbeke, EduBRON - Universiteit Antwerpen, Karolien Borghgraef en Ingrid Ilbroux Groep T Internationale Hogeschool Leuven, en Bibi Dols, Hogeschool Zuyd*

We maken kennis met de actiepunten van de werkgroep rond werkplekieren en lichten het theoretisch kader toe dat aan de basis ligt hiervan. We geven uitleg over de reviewstudie naar bestaande modellen van werkplekieren en gaan dieper in op instrumentontwikkeling om kenmerken van werkplekieren in kaart te brengen. Er worden twee voorbeelden van good practices toegelicht. Aan de hand van enkele stellingen wordt een discussie gevoerd omtrent eigen ervaringen rond leren op de werkplek.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.2 – Werkveldprojecten/ Werkplekieren

11.45 – 12.30 uur: Infosessies en workshops – Reeks B**B1 Remediëren en versterken van leren***Door Tom D'Hauwer, Sint-Carolus Instituut, Annick Swaelen, Sint-Jozef Instituut, Kim Van der Auwera, KA Hoboken*

De leerstijl- en motivatietest fungeert als een assessment- en monitoringinstrument om de leervaardigheden te meten. Drie groepen van studievaardigheden staan hierbij centraal: motivatiekenmerken, zelfregulatiekenmerken en verwerkingsstrategieën. De Lemo-test is in het secundair onderwijs geïntroduceerd om proactief ondersteuning te verlenen aan studenten uit de derde graad secundair onderwijs. Dit om de uitval in het eerste jaar hoger onderwijs te beperken. De test geeft zicht op 13 leercompetenties. In de didactische verwerking zijn er 6 cruciale leercompetenties gedistilleerd. Deze 6 leercompetenties vormen het kader om op een systematische wijze aan studiebegeleiding te doen. Er werden de nodige coachingtools en didactische methodes ontwikkeld om aan deze competenties te werken. Deze sessie gaat in op:

- het gebruik van de Lemotest in een schoolcontext
- de impact van de Lemo-test op het schoolbeleid en pedagogische initiatieven
- demonstratie van de beschikbare didactische materialen en methodes: een studiewijzer voor leerkrachten/lectoren, leerlingen/studenten, studiebegeleiders, minihandwijzers, nieuwsbrieven... Kortom de reeds gerealiseerde indicatoren. tussentijdse evaluatie en toekomstperspectieven.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.3 – Remediëren van leren en 1.4 – Versterken van leren

B2 Motiverend en activerend onderwijs

Door Ellen Vercouteren, Hogeschool Zeeland

Hoe bevorder ik gemotiveerd zelfstandig leren van jongeren en voorkom ik leerproblemen? Welke docentvaardigheden kan ik inzetten om het leren leren te ondersteunen?

Hoe kan ik:

- jongeren vóór, tijdens en na de les actief aan het denken zetten over de leerstof, zowel individueel als in groepsverband?
- jongeren leren hun leerproces meer zelf te sturen?
- jongeren meer motivatie laten ervaren?

Door het voorbereiding-feedbackmodel toe te passen kan ik:

- activerend lesgeven, waardoor de jongeren steeds meer zelf het denkwerk verzetten;
- leerprocesgericht lesgeven, waardoor de ze steeds meer zelfsturing ontwikkelen;
- motiverend lesgeven door bovenstaande te verwezenlijken én door gerichte aandacht te geven aan de basisbehoeften van jongeren (competentie, autonomie en relatie), waardoor ze zich gemotiveerder voelen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.4 – Versterken van leren

B3 Wat kan het MBO doen om de doorstroom naar HBO te bevorderen?

Door Frank Beulen, Leeuwenborgh Opleidingen

Hoe kunnen we de doorstroom van MBO-HBO in een uniform proces plaatsen?

Voortbouwend op de resultaten van het project Beroepskolom Regio Zuid (2004) hebben we binnen Leeuwenborgh Opleidingen in het kader van het competentiegericht onderwijs (CGO) de draad weer opgepakt om in een uniform proces van 0-meting mbv o.a. de Fontys Competentiewijzer, 1 meting met warme overdracht MBO-HBO en een 2 meting de MBO deelnemer beter voor te bereiden op de HBO studie. Nu moet deze ontwikkeling weer breed getrokken worden binnen Zuid-Nederland.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.5 - Combinatietrajecten

B4 Studiekeuzegesprekken: wat werkt?

Door Janina van Hees, SURFfoundation

Vanaf het voorjaar 2009 voeren 18 Hoger Onderwijsinstellingen in Nederland een eigen experiment uit, in het programma 'Studiekeuzegesprekken: wat werkt?' om ervaringen op te doen met het houden van studiekeuzegesprekken met aanstaande studenten. Het doel van de experimenten met studiekeuzegesprekken is een betere match van aankomende studenten met de opleiding naar keuze te stimuleren.

Hoewel de evaluatie van de gesprekken nog plaats moeten vinden zijn de eerste ervaringen positief en is intussen veel expertise beschikbaar.

Resultaten kunnen nog niet gepresenteerd worden, wel een overzicht van gebruikte methoden en eerste ervaringen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.6 - Studiekeuzebegeleiding

B5 Leercompetenties in het hoger onderwijs: een voorbeeld uit Nederland en Vlaanderen

*Door Sarah Van Leuvenhaege, Plantijn Hogeschool, en Michelle Stappers, NHTV
internationaal hogeschool Breda*

Hoe het kan het hoger onderwijs omgaan met leercompetenties? We stellen van twee cases voor.

Vlaanderen: naar een leerprocesbegeleiding bij de verwerving van leercompetenties:

Vanuit het GoLeWe-project werd een dynamische leerlijn van basiscompetenties ontwikkeld voor de opleiding orthopedagogie van Plantijn Hogeschool. De leerlijn is ontwikkeld vanuit het principe van 'appreciative inquiry' en het actiegericht werken. De 24 basiscompetenties werden gegroepeerd volgens de 6 thematische en cruciale leercompetenties zoals deze binnen het GoLeWe-project werden onderscheiden.

Per leercompetentie zien we 3 realisatieniveaus. Het eerste niveau is 'competentie in ontdekking' (waar ben ik goed in), het tweede niveau 'competentie in ontwikkeling' (werken aan de competentie om nog sterker te worden) en het derde niveau is: 'overtreffende competentie' (waar blink ik nu in uit)..

Voor het begeleiden van het leerproces werden de volgende instrumenten ontwikkeld:

- een dynamische leerlijn;
- een feedbackinstrument;
- een actiegericht werkdocument;
- een actieroos als visueel beeld.

Nederland: naar de ontwikkeling van competenties binnen verschillende opleidingen: zoals toerisme, hotel-, vrije tijds-, facilitymanagement: verschillende invalshoeken en werkwijzen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 2.2 – Leercompetenties bacheloropleidingen

B6 Competento, digitaal kenniscentrum voor ondernemend onderwijs

Door Bart De Geeter en Nick Hautekees, SYNTRA Vlaanderen

De Competento website is de toegangspoort en wegwijzer voor iedere leraar die zijn leerlingen ondernemingszin wil bijbrengen. Dit virtuele kenniscentrum is een initiatief van de Vlaamse overheid en verzamelt en verspreidt lesmaterialen en methodieken die kunnen gebruikt worden in de klas. Geïnteresseerden kunnen zelf ook eigen initiatieven aanbrengen of ervaringen delen. Op deze website vind je ook het laatste nieuws op het vlak van ondernemingszin bij jongeren stimuleren en de evenementen en wedstrijden die hier rond doorgaan. In het tweede deel van de workshop gaan we dieper in op de O3-loep applicatie ("Loep voor Ondernemingszin in Opleiding en Onderwijs"). In een mum van tijd kom je met deze online test te weten in welke mate jouw project de creativiteit en ondernemingszin van je leerlingen stimuleert. Bij het eindresultaat van deze test krijg je een feedbackrapport en concrete tips om je project te optimaliseren en bij te sturen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3 – Samen met werkveld

B7 Naar effectief middenkadermanagement

Door Angèle Rademacher, Annemiek Ubachs en Bart van Dolderen, Hogeschool Zuyd

Zorgmanagers vanuit ruim 30 Limburgse zorginstellingen hebben eind 2008 aangegeven dat zij in de operationalisering en uitvoering van de zorg grote dilemma's ervaren. Zij brachten naar voren dat middenkaderfunctionarissen behoefte hebben aan een beter onderbouwde aanpak van deze dilemma's, met name gericht op het realiseren van zorgvisies in de dagelijkse zorgpraktijk. Co-creatie hierin met een kennisinstituut werd gezien als een belangrijke succesfactor.

Van daaruit is in 2009 de nieuwe opleiding Management Zorg en Dienstverlening gestart. De vormgeving en de uitvoering wordt door het werkveld en HS Zuyd gezamenlijk ter hand genomen. 'Verbinding en

integraliteit' zijn kernbegrippen, die leiden tot een brede inbedding in zorgorganisaties en HS Zuyd. De concretisering vindt plaats in Minoren, LeerWerkBedrijf, Afstudeerkringen, Innovatietrajecten, Lectoraat/thesiskringen en Contracting. Leven Lang Leren, Maatwerkonderwijs en Doorlopende Leerlijnen liggen aan de basis van het onderwijsontwerp. In de toekomst willen wij ons concept uitbreiden naar andere branches.

Wij zijn op weg en willen onze ervaringen graag met u delen om zo wederzijds van elkaar te leren. Wij zullen daartoe onze ervaringen, succes en faalfactoren presenteren en daarbij partner(s) vanuit het werkveld en student(en) betrekken. We willen onze ervaringen graag met u uitwisselen om zo samen onze kennis te vermeerderen. Het doel: op weg naar effectief middenkadermanagement.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.4 – Co-creatie onderwijs

13.30 – 14.30 uur: Infosessies en workshops – Reeks C

C1 Via Dialang en Lemo naar het examen

Door Ann Van de Wiele en Elke Weylandt, Universitair Centrum voor Talenonderwijs (UCT) – UGent

De eerstejaarsstudenten van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de UGent volgen verplicht Economisch Frans. Aan het begin van het academiejaar 2009-2010 hebben we aan deze testgroep gevraagd om de Dialangtest, een Europese niveaubepalende taaltest voor vijf vaardigheden, te maken. Vervolgens hebben dezelfde studenten ook de Lemo-test afgelegd. In eerste instantie hebben we de resultaten van beide tests vergeleken om na te gaan of de Lemo-test een voorspellende waarde heeft voor de algemene talenkennis van de studenten. Het uiteindelijke doel echter is te onderzoeken of deze correlatie toelaat een voorspelling te maken van de resultaten op het eindexamen in juni of augustus. Tussentijds werd de specifieke woordenschat- en grammaticakennis van onze testgroep eveneens geëvalueerd. Dit laat toe om op beperkte schaal reeds een voorlopige voorspelling van de verhouding tussen de drie testmomenten (Dialang, Lemo, eindexamen) te formuleren.

In deze presentatie stellen we eerst de Dialangresultaten van de testgroep voor en lichten we daarna uit de Lemo-test een aantal thema's die we belangrijk achten in het taalleerproces. Vervolgens correleren we beide datareeksen, wat ons tot onverwachte bevindingen zal leiden. Tot slot stellen we ook de correlatie voor met de tussentijdse resultaten van onze testgroep, wat kan uitmonden in een eerste voorzichtige voorspelling over de driehoeksverhouding tussen Dialang, Lemo en examen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.2 – Zicht op leercompetenties

C2 Bijspijkeren in de zomervakantie

Door Bart Rienties, School of Business and Economics, Universiteit Maastricht

Tijdens [Web-spijkeren 1](http://www.web-spijkeren.nl/) is er binnen de Universiteit Maastricht veel ervaring opgedaan met verschillende mogelijkheden om studenten bij te spijkeren en de rol die ICT in het algemeen en tools voor assessment in het bijzonder daarin kunnen spelen (<http://www.web-spijkeren.nl/>). Sommige bijspijkermodules bleken effectief, andere minder effectief. Ook is er inzicht verkregen in de specifieke wiskundige onderwerpen waar studenten moeite mee hebben en welke groepen studenten vooral moeite hebben met wiskunde.

In Maastricht wordt in de zomervakantie een webcursus (volledig online) van 6 weken aangeboden voor studenten die in september met het eerste jaar starten. De spreker zal ingaan op het didactisch scenario en toelichten hoe de webcursus is opgebouwd en waarom de cursus zo succesvol is.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.5 - Combinatietrajecten

C3 Werken met studiekeuzetaken in de onderwijsloopbaanbegeleiding*Door Johan David, VCLB-koepel vzw*

De koepel van de Vrije Centra voor Leerlingenbegeleiding promoot het evidence-based studie- en beroepskeuzemodel van Verschueren & Germeijs in de onderwijsloopbaanbegeleiding voor leerlingen van de derde graad secundair onderwijs. De keuzetaken oriëntering, zelfconceptverheldering, verkenning van de horizon in de breedte en in de diepte, keuzenabijheid en binding vormen de ruggengraat van een modulaire educatieve en preventieve werking op school en van het hulpverleningsaanbod op het centrum voor leerlingenbegeleiding. De focus ligt op de praktijk van de begeleiding in de klas.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.6 - Studiekeuzebegeleiding

C4 VIP begonnen, half gewonnen? Over het effect van aangepaste leertrajecten in het eerste jaar hoger onderwijs*Door Pieter Spooren, Plantijn Hogeschool*

Sinds 2007-2008 organiseert de opleiding Elektromechanica gedifferentieerde trajecten voor zijn eerstejaarsstudenten. Deze programma's met de namen VIP en SAP worden voorgesteld en toegelicht. Daarbij wordt ingegaan op de aanleiding en de doelen, de concrete vormgeving, de consequenties voor docenten en programmamaverantwoordelijken, de link met het GoLeWe-project, ... Bijzondere aandacht gaat uit naar het effect op de studieresultaten van het volgen van een aangepast leertraject (i.c. het VIP-programma) voor studenten met een minder goede vooropleiding.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 2.3 – Aangepaste leertrajecten

C5 Sociale integratie en culturele diversiteit*Door Dorieke Kuipers en Rinze Friso, Hogeschool Zeeland,
en Katrien De Schrijver, Plantijn Hogeschool*

Deze interactieve workshop bestaat uit 2 delen.

In het eerste gedeelte delen de sessiebegeleiders met de deelnemers hun tot nu toe opgedane ervaringen met het project. Het betreft activiteiten op 5 interventieniveaus: management & organisatie, curriculum, docenten, studenten en maatschappelijke omgeving. Vervolgens krijgen de deelnemers de gelegenheid hun eigen ervaringen uit te wisselen.

In het tweede gedeelte leggen de sessiebegeleiders plannen m.b.t. het vervolgtraject aan de deelnemers voor. Vervolgens worden ervaringen met toekomstplannen van deelnemers uitgewisseld en kunnen sessiebegeleiders en deelnemers feedback geven en ontvangen op elkaars plannen. Kortom: een win-win-workshop voor iedereen met betrokkenheid op dit aandachtsgebied!

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 2.5 – Studententutoraat/ Sociale integratie

C6 Opdrachten uitvoeren voor het werkveld

Door Evert Martens, Plantijn Hogeschool, Ingrid Brands, Hogeschool Zuyd, en Evi Knuts Provinciale Hogeschool Limburg

Drie projectpartners uit het GoLeWe-programma zijn de uitdaging aangegaan om een projectenbureau op te zetten. Via dit projectenbureau willen de deelnemende hogescholen hun competenties inzetten voor bedrijven, instellingen en overheden. De basisgedachte is steeds een transfer van kennis en competenties tussen hogeschool en werkveld. Toch zijn er ook een aantal fundamentele verschillen in de opzet van de projectenbureaus. Tijdens de infosessie worden de verschillen en bijbehorende praktische consequenties toegelicht. Het tweede deel heeft de vorm van een interactieve workshop, waarbij bepaalde knelpunten in de samenwerking tussen hogeschool en werkveld aan de orde komen.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.1 – Projectenbureau

C7 Levenslang of Lang Leven Leren

Door Linda Hendriks-Vermeulen, Hogeschool Zuyd

Volwassenen zullen gedurende hun leven steeds meer moeten doorleren. Hoe ze dat grotendeels ervaren, bepaalt in grote mate de scholingsaanbieder. Ziet deze de kans om opleiden in een dusdanig jasje te verpakken dat het 'jong en oud' aanspreekt of blijft leven-lang-leren een mooie slogan, die volwassenen niet waar willen maken?

Deze infosessie geeft een kijk achter de schermen, hoe de onderwijspartners – en met name Hogeschool Zuyd – in samenwerking met ondernemers en overheden actief zijn om opleiden attractief en toegankelijk te maken voor werkenden en werkzoekenden. Er wordt stilgestaan bij:

- marketing, sales & services;
- in cocreatie ontwikkelen van producten en diensten, die voldoen aan de wensen en behoeften uit de markt;
- aanpassen van de onderwijsorganisatie;
- kennisdeling en informatie uitwisseling, zowel intern als extern;
- werven van subsidies.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.3 – Combinatie werken leren faciliteren

C8 Employability - Werkinzetbaarheid

Door Jol Stoffers en Kees Vreugdenhil, Hogeschool Zuyd

Deze workshop gaat over duurzaam doorwerken, en dus over employability en werkinzetbaarheid van werknemers in het MKB en overige organisaties en instellingen. We zullen het met u hebben over hoe wij - docenten, studenten en partners - ondernemers in het MKB proberen te verleiden tot gericht investeren in hun personeel. Hoe we een aanpak ontwikkeld hebben om met succes de WAI (Work Ability Index) en de employability scan toe te passen om werkgevers en werknemers ervan te overtuigen dat investeren zin heeft en dat het ook de enige weg is die op den duur leidt tot behoud van kennis, behoud van werkvermogen, en daarmee tot een duurzame inzetbaarheid van medewerkers. In het licht van de demografische en economische neergang is het voor ondernemers extra van belang om in te zetten op employabele, en fysiek en mentaal weerbare werknemers. Men is zich bewust van de noodzaak, maar weet vaak niet hoe. Wie is verantwoordelijk voor wat? Wat kun je vragen verwachten of zelfs eisen van je werknemers? Dat ze allemaal hun gewicht bewaken en aan fitness doen, zelfstandig hun competenties op peil houden, en zorgen voor een goede werksfeer, en een productieve omgang met de klant? Dat lijkt een utopie.....Anderzijds, tot waar gaat de verantwoordelijkheid van de

werkgever? Moet hij meer doen dan het wettelijk kader voorschrijft? En wat levert het faciliteren van bijvoorbeeld gezondheidsmanagement dan op? En helpt dure scholing echt? Heeft samenwerking met onderwijsinstellingen zin? Het lijkt alles een kwestie van kosten en baten. ....Wij zien u graag op onze dialoogsessie!

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.4 – Co-creatie onderwijs

15.00 – 15.55 uur: Infosessies en workshops – Reeks D
--

D1 Stuurbaarheid van studiekeuze

Door Griet Vermaerke, Universiteit Gent

Studiekeuzebegeleiding aan de Universiteit Gent: een praktijkvoorbeeld.

Op welke manier krijgen studiekeuzers een zicht op de grote waaier aan opleidingen van de UGent? Welk (ideaal) tijdspad kunnen ze volgen? Op wie kunnen ze een beroep doen als ze met twijfels zitten? Wie biedt hulp bij hun studiekeuzeproces? Welke ‘evenementen’ wonen ze het best bij? Hoe geraken ze aan de juiste informatie? Welke kaart trekt de UGent in dat keuzeproces?

De acties in het kader van studiekeuzebegeleiding ‘voor de poort’ en ‘binnen de poort’ en de mogelijke bijdragen van de lector/prof/medewerker hierin komen aan bod. De uiteenzetting leidt tot een zoektocht naar de elementen die studiekeuze stuurbaar maken.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 1.6 – Studiekeuzebegeleiding

**D2 Een duurzame leerlijn communicatieve vaardigheden
- Iedere docent een taalcoach**

*Door Diane Van Dijk en Bas Groot, NHTV hogeschool Breda,
en Véronique Minnebo, Plantijn Hogeschool*

In deze korte presentatie gaan we in op de manier waarop de Academie voor Stedebouw, Logistiek en Mobiliteit van de NHTV te Breda een duurzame doorlopende leerlijn communicatieve vaardigheden (cv) probeert vorm te geven. Uitgangspunt is dat de nieuwe leerlijn communicatieve vaardigheden vooral toekomstbestendig, beroepsrelevant en effectief is en zich richt op levenslang leren. Vervolgens bekijken we hoe het departement Sociaal-Agogisch Werk van de Plantijn Hogeschool elke docent als taalcoach ziet en talige competenties bij alle studenten en in alle opleidingsjaren bewust wil stimuleren. Beide concepten vormen het uitgangspunt voor een discussie over vragen als: Hoe kijken vakgenoten uit Nederland en Vlaanderen aan tegen een duurzame doorlopende leerlijn CV en taalontwikkellend lesgeven in alle vakken en opleidingsjaren? Hoe maak je een student vaardiger? Welke beroepsproducten bied je aan? Van welke nieuwe media maak je gebruik? Enz.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 2.3 – Aangepaste leertrajecten

D3 Core software: een digitaal instrument voor competentie management

Door Gunther Coppens, Groep T Internationale Hogeschool Leuven

De Core Software is een open competentieplatform met vier kernonderdelen: de CoRe-Portfoliomanager, de CoRe-Peoplemanager (Manager en Tutor) en de CoRe-ProfileBuilder. De CoRe-Portfoliomanager is een elektronisch portfolio waarin iemand de eigen competenties in kaart brengt en persoonlijke groei en ontwikkeling aantoont. Via de CoRe-Peoplemanager wordt aan organisaties een instrument gegeven waarmee mensen hun competentie managementvaardigheden kunnen ontwikkelen. Een of meerdere coaches kunnen op een interne server elektronische dossiers bijhouden over mensen. De CoRe-ProfileBuilder is een systeem waarmee competentieprofielen opgesteld kunnen worden.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 2.4 – Portfolio/ Competentiemanagement

D4 Studenten coachen studenten op basis van een oplossingsgerichte aanpak: een case-study

Door Hans Ihmsen, Plantijn Hogeschool

Een aantal derdejaarsstudenten van de lerarenopleiding van Plantijn Hogeschool begeleiden in het kader van een opleidingsonderdeel 'Coaching' beginnende studenten. In deze infosessie wordt de achtergrond van het opleidingsonderdeel uitgelegd samen met de doelstellingen, de opbouw en de evaluatie van het traject.

Er worden enkele concrete oplossingsgerichte gesprekstechnieken geïllustreerd die als kader dienen voor de begeleidingsgesprekken. De concrete organisatie en het verloop van de begeleiding wordt geïllustreerd aan de hand van voorbeelden uit coachingsmappen van derdejaarsstudenten. De infosessie wordt afgerond met een reflectie op de effecten van de begeleiding en aandachtspunten voor de toekomst.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 2.5 – Studententutoraat/ Sociale integratie

D5 Projectwerking in het laatste jaar ba Toegepaste Informatica

Door Gabriëlle Erlingen en Greta Poelmans, Provinciale Hogeschool Limburg (PHL)

Het 3de jaar van de professionele bacheloropleiding Toegepaste Informatica (met 3 afstudeerrichtingen) wordt ingedeeld in 3 grote blokken: een aantal gespecialiseerde vakken in de 1ste periode van 10 weken met een eerste aanzet in het projectgebeuren, vervolgens 8 weken uitsluitend projectwerking gedurende 3 tot 4 dagen per week en dit als voorbereiding tot een stage in het bedrijfsleven van 12 weken. Deze projectwerking verloopt in samenwerking met externe partners uit diverse sectoren zoals IT-sector, gezondheidssector, sociale instellingen enz.

De verantwoordelijken geven zicht op de opbouw, aanpak en coördinatie van de projectwerking. En op de opvolging via een elektronisch portfolio. Aan deze projectwerking is een uitgebreid en transparant evaluatiesysteem gekoppeld waarbij alle opdrachten in aanmerking worden genomen en waarbij deze evaluatie op diverse ogenblikken gebeurt.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.1 – Projectenbureau

D6 EVC in doorlopende leerlijn tussen MBO en HBO*Door Ine Sijstermans-Burghouts, Hogeschool Zuyd*

Projectpartners (MBO/HBO) hebben een eenduidige EVC-procedure ontwikkeld met daarbij behorend instrumentarium. Dit leidt tot meer transparantie voor werkgevers en werknemers. Intensieve inzet van EVC in het kader van HRM-beleid bevordert de doorstroom en mobiliteit van medewerkers. U maakt kennis met een ervaringsdeskundige die kort toelichting geeft op zijn/haar ervaringen met een EVC procedure waarbij er ervaringen en dilemma's uitgewisseld kunnen worden.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.3 – Combinatie werken leren faciliteren

D7 Naar effectief middenkadermanagement*Door Angèle Rademacher, Annemiek Ubachs en Bart van Dolderen, Hogeschool Zuyd*

Zorgmanagers vanuit ruim 30 Limburgse zorginstellingen hebben eind 2008 aangegeven dat zij in de operationalisering en uitvoering van de zorg grote dilemma's ervaren. Zij brachten naar voren dat middenkaderfunctionarissen behoefte hebben aan een beter onderbouwde aanpak van deze dilemma's, met name gericht op het realiseren van zorgvisies in de dagelijkse zorgpraktijk. Co-creatie hierin met een kennisinstituut werd gezien als een belangrijke succesfactor.

Van daaruit is in 2009 de nieuwe opleiding Management Zorg en Dienstverlening gestart. De vormgeving en de uitvoering wordt door het werkveld en HS Zuyd gezamenlijk ter hand genomen. 'Verbinding en integraliteit' zijn kernbegrippen, die leiden tot een brede inbedding in zorgorganisaties en HS Zuyd. De concretisering vindt plaats in Minoren, LeerWerk Bedrijf, Afstudeerkringen, Innovatietrajecten, Lectoraat/thesiskringen en Contracting. Leven Lang Leren, Maatwerkonderwijs en Doorlopende Leerlijnen liggen aan de basis van het onderwijsontwerp. In de toekomst willen wij ons concept uitbreiden naar andere branches.

Wij zijn op weg en willen onze ervaringen graag met u delen om zo wederzijds van elkaar te leren. Wij zullen daartoe onze ervaringen, succes en faalfactoren presenteren en daarbij partner(s) vanuit het werkveld en student(en) betrekken. We willen onze ervaringen graag met u uitwisselen om zo samen onze kennis te vermeerderen. Het doel: op weg naar effectief middenkadermanagement.

Deze sessie kadert binnen GoLeWe-actie 3.4 – Co-creatie onderwijs

Hoe bereik je de Hoge Hotelschool Maastricht?

Graag volgende route volgen: AANRIJROUTE Groot parkeerterrein HOGE HOTELSCHOOL MAASTRICHT - Jeruzalemweg 1, 6222 NG Maastricht

Komend uit de richting **Eindhoven**, via de A2, kunt u zowel optie A als B gebruiken

Optie A: vanaf de A2 afslag Meerssen, Valkenburg, Bunde nemen.

- Aan einde afslag rotonde recht over steken.
- Weg blijven volgen in de richting Beatrixhaven (industrieterrein) gaat over in de Fregatweg.
- Aan het einde van de Fregatweg gaat u naar rechts Galjoenweg direct daarna links Willem-Alexanderweg
- volg hier het bord met vermelding Hoge Hotelschool Maastricht leveranciers, overige,
- 1ste links de Korvetweg, na ca. 200 m, bij betonnen blokken, rechts de Jeruzalemweg in en aan uw linkerhand ziet u het grote parkeerterrein

Optie B: Komend uit de richting **Heerlen** via de A79,

- gaat u bij het 1e grote kruispunt (Geusselt) rechtsaf de **Viaductweg**. Zie verder verkeer uit Luik tweede bullet

Komend uit de richting **Luik of Hasselt** via de A2:

- volg de A2 door Maastricht en sla bij de laatste stoplichten bij het Geusseltstadion linksaf, richting Meerssen de **Viaductweg**
- Vervolgens slaat u bij het eerstvolgende stoplicht weer rechtsaf Meerssenweg.
- Na 500 m bij 2de verkeerslicht slaat u linksaf en gaat u het spoor over.
- Negeer "Hotelschool bezoekers" rijdt rechtdoor tot voorrangskruising, hier rechtsaf Willem Alexanderweg volg het bord met vermelding Hoge Hotelschool Maastricht leveranciers, overige,
- 1de rechtsaf de Korvetweg, na ca. 200 m, bij betonnen blokken, rechtsaf de Jeruzalemweg in en aan uw linkerhand ziet u het grote parkeerterrein

